

O.I.T.A.F. i CEOC jako przykłady międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń zajmujących się problematyką transportu linowego

O.I.T.A.F. and CEOC as examples of international organizations and associations dealing with transportation by rope

Sebastian Rudnik

mgr

radca prawny w Transportowym Dozorze Technicznym, doktorant w Instytucie Prawa Międzynarodowego na Wydziale Prawa i Administracji UW

radcaprawny@sebastianrudnik.pl

Streszczenie: Niniejszy artykuł ma na celu omówienie podstawowych problemów związanych z naturą organizacji międzynarodowych pozarządowych. W pracy zostanie dokonana analiza definicji organizacji międzynarodowych rządowych i pozarządowych funkcjonujących na gruncie prawa międzynarodowego publicznego. Przedstawiona zostanie klasyfikacja organizacji międzynarodowych pozarządowych, a także zostaną omówione przykłady funkcjonowania dwóch organizacji międzynarodowych zajmujących się problematyką transportu linowego oraz bezpieczeństwa urządzeń technicznych.

Słowa kluczowe: Organizacje międzynarodowe; Organizacje pozarządowe; NGO; Transport linowy; Dozór techniczny; System oceny zgodności; OITAF; CEOC

Abstract: The purpose of this article is an attempt of describing the fundamental problems associated with the nature of international non-governmental organizations. The paper analyzes the definition of international organizations (governmental and non-governmental) functioning in public international law. The classification of international non-governmental organizations will be also presented, as well as the examples of the functioning of the two international organizations dealing with transportation by rope and safety of technical devices.

Keywords: International organizations; Non-governmental organizations; NGO; Transportation by rope; Technical inspection; Conformity assessment system; OITAF CEOC

Organizacje międzynarodowe są to zrzeszenia bądź stowarzyszenia państw lub innych osób fizycznych i prawnych (funkcjonujących w ramach wewnętrznych porządków prawnych poszczególnych państw), które powoływane są dla realizowania określonych celów i zadań [1]. Są to więc instytucje, których funkcjonowanie może wynikać zarówno z samego prawa międzynarodowego publicznego, jak również z prawa publicznego bądź prywatnego państw, w zależności od postanowień statutów tych podmiotów. Organizacje międzynarodowe, oprócz państw są głównymi uczestnikami stosunków międzynarodowych.

Zasadnicze znaczenie ma kwestia podziału organizacji międzynarodowych. Wyróżniamy organizacje międzynarodowe rządowe (międzypaństwowe) oraz pozarządowe.

Organizację międzynarodową rządową (*ang. Governmental Organization - GO*) można określić jako formę współpracy państw, ustaloną w wielostronnej umowie międzynarodowej, obejmującą względnie stały zakres uczestników, której podstawową cechą jest istnienie stałych organów o określonych kompetencjach i uprawnieniach, działających dla realizacji wspólnych celów [2].

Natomiast organizacje międzynarodowe zrzeszające osoby fizyczne, osoby prawne, władze poszczególnych państw oraz inne stowarzyszenia nie posiadające osobowości prawnej, których współpraca oparta jest na instytucjach prawa wewnętrznego poszczególnych państw, a nie na umowie międzynarodowej, określa się mianem organizacji pozarządowych (*ang. Non-Governmental Organizations - NGO*) [3].

W kręgu zainteresowania prawa międzynarodowego publicznego pozostają zarówno organizacje międzynarodowe rządowe [4], jak i pozarządowe. Jednak z uwagi na to, że organizacje międzynarodowe rządowe są rozpatrywane jako instytucje pozostające w ścisłym związku z prawem międzynarodowym publicznym, jak również z międzynarodowymi stosunkami politycznymi państw oraz jako podmioty kształtujące normy prawa międzynarodowego, to należy wskazać, iż część doktryny prawniczej przez organizacje międzynarodowe rozumie tylko i wyłącznie organizacje międzynarodowe rządowe, przenosząc tym samym organizacje międzynarodowe pozarządowe w kierunku prawa prywatnego [5]. Jednak rosnąca liczba organizacji międzynarodowych pozarządowych oraz ich rosnące znaczenie we współczesnych stosunkach

międzynarodowych, szczególnie w ich wymiarze politycznym i ekonomicznym sprawia, że coraz częściej podmioty te nabywają charakteru ponadpaństwowego, podobnie jak to się dzieje w przypadku tzw. korporacji transnarodowych (KTN), które pomimo tego, iż są podmiotami prawa wewnętrznego poszczególnych państw (prawa cywilnego oraz handlowego), ze względu na specyfikę i zakres swojej działalności nabrały charakteru ponadnarodowego. [6]

Niniejszy artykuł stanowi próbę przedstawienia charakteru i natury organizacji międzynarodowych pozarządowych, opierając się na przykładzie dwóch organizacji, których zakres działalności ściśle wiąże się z problematyką transportu linowego. Tymi organizacjami są Międzynarodowa Organizacja Transportu Linowego (O.I.T.A.F.) [7] oraz Międzynarodowa Konfederacja Dozorów i Jednostek Oceny Zgodności (CEOC) [8].

Tworzenie się i rozwój organizacji międzynarodowych utożsamiane jest z gwałtownymi zmianami jakie nastąpiły w gospodarce, technice i społeczeństwie poczynając od rewolucji przemysłowej w XIX wieku. Co więcej, wiek XX doprowadził do przełomu niemalże we wszystkich dziedzinach życia, a szczególnie w technice i komunikacji [9]. Rewolucja przemysłowa wieku XIX oraz rewolucja cyfrowa wieku XX, doprowadziły do zacieśnienia się relacji i stosunków międzynarodowych zarówno pomiędzy państwami, jak również między osobami fizycznymi pochodzącymi z różnych krajów i kontynentów. Organizacje międzynarodowe zarówno rządowe, jak i pozarządowe są instrumentami realizacji polityki i interesów poszczególnych państw. Organizacje te są ponadto płaszczyzną, na której ścierają się i kształtują, w wyniku negocjacji i wzajemnych ustępstw nowe kierunki współpracy państw i podmiotów prawa wewnętrznego [10].

Termin organizacje międzynarodowe pozarządowe (NGO) został po raz pierwszy użyty w art. 71 Karty Narodów Zjednoczonych, w którym

stanowi się, że „Rada Gospodarcza i Społeczna może wydać odpowiednie dyspozycje w sprawie zasięgania opinii pozarządowych organizacji, które zajmują się sprawami wchodzącymi w zakres jej właściwości.” Natomiast definicja organizacji międzynarodowej pozarządowej została wprowadzona przez Radę Gospodarczą i Społeczną Organizacji Narodów Zjednoczonych w rezolucji 288/X z 27 lutego 1950 r., w której stwierdzono, że organizacją NGO jest organizacja nieutworzona na podstawie umowy międzynarodowej [11]. Definicja ta jako tzw. definicja negatywna wskazuje jedynie na organizacje, które nie mogą być zakwalifikowane jako organizacje międzynarodowe pozarządowe. Do dnia dzisiejszego nie została wypracowana w języku prawnym jednolita i całościowa definicja organizacji międzynarodowej pozarządowej. Jak wskazuje się w doktrynie, status organizacji pozarządowej jest niezależny od rodzaju członkostwa, co powoduje, iż członkami organizacji międzynarodowej pozarządowej mogą być zarówno państwa, inne organizacje międzynarodowe, jak również osoby fizyczne i prawne prawa krajowego [12].

Istnieje szereg podziałów i klasyfikacji organizacji międzynarodowych (zarówno rządowych jak i pozarządowych). Dla potrzeb niniejszego artykułu zasadnym wydaje się wskazanie na następujące kryteria podziału organizacji międzynarodowych pozarządowych:

- 1) związki z organizacją międzyrządową (NGO afiliowane oraz samodzielne),
- 2) sposób działania (monitorujące i nagłaśniające informacje o funkcjonowaniu instytucji publicznych oraz prowadzące działalność operacyjną w ramach której informacje nie są upubliczniane),
- 3) zakres funkcji (ogólne oraz sektorowe),
- 4) główny adresat działalności (prowadzące działalność wśród członków oraz prowadzące działalność

skierowaną do adresata poza organizacją),

- 5) kryteria członkostwa (powszechne, korporacyjne oraz inne),
- 6) kryterium zagregowane (uniwersalne, pozostałe oraz specjalne) [13].

Kryterium podziału oparte na podejściu zagregowanym odnosi się do klasyfikacji stosowanej przez Yearbook od International Organizations. [14]

Należy zauważyć, że bardzo liczna grupa organizacji międzynarodowych pozarządowych jest powiązana z systemem Organizacji Narodów Zjednoczonych poprzez posiadanie statusu konsultacyjnego w Radzie Gospodarczo-Społecznej [15]. Status ten tradycyjnie dzielony był na tzw. kategorie (kategoria I oraz II), które były zależne m. in. od liczby członków danej organizacji oraz wkładu w realizację zadań Organizacji Narodów Zjednoczonych m. in. w dziedzinie kulturalnej, społecznej, naukowej i praw człowieka. Od 1996 roku, po przyjęciu przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych rezolucji dotyczącej stosunków między ONZ a organizacjami pozarządowymi zmieniono kategorie statusu konsultacyjnego (kategorie I oraz II) na status konsultacyjny ogólny oraz specjalny. Organizacje międzynarodowe pozarządowe, które posiadają status konsultacyjny wpisane są również do rejestru organizacji pozarządowych uznanych przez Radę Gospodarczo-Społeczną lub Sekretarza Generalnego w konsultacji z Radą Gospodarczo-Społeczną albo jej Komitetem do spraw organizacji pozarządowych [16].

W doktrynie wyróżnia się cztery kierunki wpływu międzynarodowych organizacji pozarządowych na stosunki międzynarodowe i politykę państw, a mianowicie działalność na rzecz promocji i ochrony praw człowieka oraz pokoju, a także wpływ na rozwój prawa międzynarodowego i współpracy międzynarodowej. [17]

Międzynarodowa Organizacja Transportu Linowego (O.I.T.A.F.)

Międzynarodowa Organizacja Transportu Linowego (O.I.T.A.F. - *ang. International Organization For Transportation By Rope, wł. Organizzazione Internazionale Transporti A Fune*) powstała w 1959 r. Jej siedziba ma miejsce w Rzymie we Włoszech. Stosownie do treści art. 1 pkt 1 Statutu organizacja ta skupia administracje państwowe, stowarzyszenia, instytucje, spółki i osoby zainteresowane technicznymi, prawnymi, administracyjnymi i ekonomicznymi problemami transportu linowego. Członkami organizacji są państwa (władze państw członkowskich), a także producenci i operatorzy kolei linowych. Celem organizacji jest promocja rozwoju i poprawy działalności transportu linowego. Środkami do realizacji ww. celu są działania polegające na gromadzeniu wszelkiej dokumentacji związanej z transportem linowym, w szczególności w zakresie technicznym, prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Ponadto O.I.T.A.F. ma za zadanie umożliwienie wymiany informacji związanych z zagadnieniami transportu linowego oraz promocję badań i eksperymentów wspierających rozwój kolei liniowych, a także standaryzacji norm krajowych w zakresie kolei liniowych. Organizacja zajmuje się również realizacją postanowień odbywającego się co 6 lat kongresu O.I.T.A.F.

Oficjalnymi językami organizacji są francuski, angielski, włoski, hiszpański oraz niemiecki, natomiast dla potrzeb rozstrzygnięcia sporów interpretacyjnych Statutu organizacji wiążące znaczenie ma tekst włoski. Organizacja posiada kilka kategorii członkostwa. Wyróżnia się członkostwo organizacji (*ang. corporate membership*), członkostwo indywidualne (*ang. individual membership*) oraz członkostwo honorowe (*ang. honorary membership*). Członkostwo organizacji zostało podzielone na następujące kategorie: Kategoria A (władze publiczne odpowiedzialne za udzielanie pozwoleń na budowę kolei linowych oraz ich

kontrole), Kategoria B (krajowe i międzynarodowe stowarzyszenia operatorów kolei linowych), Kategoria C (krajowe i międzynarodowe stowarzyszenia producentów kolei linowych), Kategoria D (jednostki kontrolne autoryzowane przez władze publiczne, uniwersytety i instytucje publiczne, które zajmują się badaniami w zakresie kolei linowych). Członkostwo indywidualne dzieli się na Kategorie E (przedsiębiorstwa zaangażowane w działalność związaną z kolejami linowymi, tj. planowanie, projektowanie, budowa, obsługa, utrzymanie i nadzór nad obiektami kolei linowych oraz ich wyposażenia) oraz Kategorię F (osoby indywidualne zaangażowane w działalność związaną z kolejami linowymi). Natomiast członkami honorowymi są osoby, które szczególnie wyróżniają się wiedzą i doświadczeniem w dziedzinie transportu linowego. Członkowie honorowi są nominowani przez Zgromadzenie. Członkiem O.I.T.A.F. Kategorii A będącym reprezentantem władz polskich jest Transportowy Dozór Techniczny, którego pracownicy czynnie uczestniczą w pracach organizacji.

O.I.T.A.F. posiada następujące organy: Zgromadzenie (*ang. General Assembly*), Komitet Dyrekcyjny (*ang. Menagment Committee*), Komitet Wykonawczy (*ang. Executive Committee*) oraz Audytorzy (*ang. Auditors*).

Zgromadzenie składa się ze wszystkich członków O.I.T.A.F., a więc zarówno organizacji, osób indywidualnych, jak również członków honorowych. Zgromadzenie jest najwyższym ciałem organizacji, które ustala kierunki działania O.I.T.A.F. Do kompetencji Zgromadzenia należy m. in. zatwierdzenie Statutu i jego zmian, wybór członków Komitetu Dyrekcyjnego, wybór Audytorów, zatwierdzenie bilansu, zatwierdzenie budżetu na kolejne trzy lata, mianowanie członków honorowych oraz podejmowanie decyzji o rozwiązaniu organizacji. Zgromadzenie O.I.T.A.F. jest zwoływane co trzy lata. Członkowie O.I.T.A.F. posiadający jedną trzecią wszystkich głosów w organizacji mogą żądać zwołania

Nadzwyczajnego Zgromadzenia (*ang. Extraordinary Assembly*). Zgromadzenie zwoływane jest przez Prezydenta (*ang. President*). O.I.T.A.F. posiada dosyć specyficzny system podziału liczby głosów przypadających na poszczególne członków organizacji. Mianowicie członkowie Kategorii A posiadają 25 głosów, członkowie Kategorii B 20 głosów, członkowie Kategorii C 20 głosów, członkowie Kategorii D 5 głosów, członkowie Kategorii E 2 głosy, członkowie Kategorii F 1 głos oraz członkowie honorowi 1 głos.

Komitet Dyrekcyjny składa się z 6 członków z Kategorii A, 5 członków z Kategorii B, 2 członków z Kategorii C, 2 członków z Kategorii D, 2 członków z Kategorii E oraz 1 członka z Kategorii F. Dodatkowo przy wyborze członków Komitetu Dyrekcyjnego brana jest pod uwagę potrzeba równomiernej reprezentacji różnych dyscyplin naukowych i krajów uczestniczących w transporcie linowym. Należy ponadto nadmienić, że członkowie organizacji (zarówno organizacje jak i członkowie indywidualni, z wyjątkiem członków honorowych) są zobligowani do wpłacania składek na rzecz O.I.T.A.F. Wysokość składek jest zależna od kategorii członkostwa. Przewodniczącym Komitetu Dyrekcyjnego jest Prezydent O.I.T.A.F., który wybierany jest (wraz ze swoimi dwoma zastępcami – Wiceprezydentami, (*ang. Vice Presidents*) spośród swoich członków przez Komitet Dyrekcyjny. Do zadań Komitetu Dyrekcyjnego należy m. in. decydowanie o środkach zapewniających standaryzację norm krajowych w zakresie kolei liniowych, rozpatrywanie kandydatów na członków organizacji oraz ich przydział do odpowiedniej kategorii członkostwa, wybór Sekretarza Generalnego (*ang. General Secretary*), powoływanie Grup Roboczych (*ang. Work Committees*), ustalanie daty zwołania zgromadzenia oraz przygotowywanie projektu budżetu organizacji. Komitet Dyrekcyjny obraduje na posiedzeniach przynajmniej raz w roku. Udział w posiedzeniach Komitetu Dyrekcyjnego jest obowiązkowy. Członek Komitetu Dyrekcyjnego,

który bez ważnej przyczyny jest nieobecny bądź niereprezentowany na dwóch kolejnych posiedzeniach traci swoje miejsce w Komitecie.

Komitet Wykonawczy jest wybierany przez Komitet Dyrekcyjny na trzyletnią kadencję. Składa się z Prezydenta, Wiceprezydentów, trzech członków Komitetu Dyrekcyjnego (po jednym z Kategorii A, B i C) oraz Sekretarza Generalnego. Do zadań Komitetu Wykonawczego należy przedsięwzięcie wszystkich niezbędnych środków do realizacji celów organizacji oraz nadzorowanie bieżących działań. Posiedzenia Komitetu Wykonawczego zwoływane są przez Prezydenta albo Sekretarza Generalnego.

Organ O.I.T.A.F. określane jako Audytorzy, a właściwie Komitet Audytu (*ang. Auditing Committee*), składa się z trzech Audytorów wybieranych przez Zgromadzenie na trzyletnią kadencję. Zgromadzenie wybiera ponadto Audytorów dodatkowych (*ang. supplementary Auditors*). Zadaniem Audytorów jest zapewnienie przestrzegania postanowień Statutu organizacji oraz kontrola finansów organizacji. Audytorzy za swoją pracę nie otrzymują wynagrodzenia.

Ponadto, w ramach O.I.T.A.F. działają tzw. Grupy Robocze. Grupy Robocze powoływane są przez Komitet Dyrekcyjny w celu realizacji programu i kierunków ustalonych przez Zgromadzenie. Grupy Robocze nie muszą składać się wyłącznie z członków O.I.T.A.F. Każdą Grupą Roboczą kieruje Przewodniczący (*ang. Chairman*).

Organizacja została założona na czas nieograniczony. Stosownie do treści statutu O.I.T.A.F., na żądanie trzech czwartych wszystkich członków organizacja może zostać rozwiązana.

Międzynarodowa Konfederacja Dozorów i Jednostek Oceny Zgodności (CEOC)

Międzynarodowa Konfederacja Dozorów i Jednostek Oceny Zgodności (*ang. International Confederation of Inspection and Certification Organisations*,

fr. Colloque Européen d'Organismes de Contrôle) jest stowarzyszeniem (konfederacją) funkcjonującą w oparciu o prawo belgijskie. Siedzibą CEOC jest Bruksela. Stowarzyszenie zrzesza niezależne organizacje prywatne i rządowe oraz zrzeszenia takich organizacji, działające w obszarze badań, testów, inspekcji, certyfikacji oraz w zakresie Systemu Zarządzania Jakością i analizy ryzyka.

CEOC została założona w 1961 r. w Szwajcarii jako Konfederacja. Od grudnia 1996 r. CEOC działa jako Belgijskie Międzynarodowe Stowarzyszenie Niekomercyjne (AISBL). Od 2003 r. Stałym Członkiem organizacji jest Transportowy Dozór Techniczny.

Celami CEOC są promowanie bezpieczeństwa poprzez niezależną ocenę zgodności, reprezentowanie wspólnych interesów członków organizacji wobec instytucji Unii Europejskiej (UE), Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) i innych organizacji międzyrządowych, a także reprezentowanie wspólnych interesów członków organizacji wobec przedstawicieli przemysłu i ich zrzeszeń, innych organizacji zajmujących się oceną zgodności, konsumentów oraz opinii publicznej. CEOC nie działa w interesie pojedynczych członków stowarzyszenia, lecz w interesie wspólnym wszystkich jego członków. Ponadto, celem CEOC jest rozwijanie współpracy między jednostkami oceny zgodności w obrębie Unii Europejskiej i państwami Europy Wschodniej. Do zadań CEOC należy także promowanie bezpieczeństwa poprzez niezależne oceny zgodności, usuwanie barier w handlu na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej oraz wdrażanie wzajemnego uznawania inspekcji przeprowadzanych przez jednostki inspekcyjne z różnych krajów, wymiana doświadczeń i współpraca z organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie inspekcji, oceny zgodności, standaryzacji i akredytacji, reprezentowanie wspólnych interesów organizacji członkowskich oraz uczestniczenie w pracach normalizacyjnych na poziomie europejskim i

międzynarodowym.

Wyróżnia się następujące rodzaje członkostwa w CEOC: stałe (*ang. permanent*), tymczasowe (*ang. provisional*), stowarzyszone (*ang. associate*) oraz obserwator (*ang. observer*).

Aby zostać członkiem CEOC należy m. in. być jednostką niezależną albo jednostką władzy publicznej (przedstawicielem władzy państwa), przeprowadzać czynności oceny zgodności, mieć odpowiednią wiarygodność finansową oraz zatrudniać pracowników zapewniających przestrzeganie odpowiednio wysokich standardów związanych z oceną zgodności. Co więcej, warunkiem koniecznym jest spełnienie kryteriów posiadania statusu jednostki notyfikowanej, akredytowania do przeprowadzania oceny zgodności zgodnie z wymaganiami norm (ISO/IEC 17000) albo posiadania statusu jednostki władzy publicznej. Członkowie organizacji mają przydzieloną liczbę głosów zależną od kategorii, która wynika z wysokości składki jaką dany członek zobowiązany jest do zapłaty na rzecz organizacji.

Członkami CEOC są jednostki uznane przez władze poszczególnych państw do przeprowadzania inspekcji i oceny zgodności urządzeń technicznych, takich jak m. in. zbiorniki ciśnieniowe, kotły, dźwigi, instalacje grzewcze i elektryczne, urządzenia medyczne a także budynki, elektrownie jądrowe, zakłady przemysłowe, a nawet zabawki. Wśród członków CEOC można wskazać m. in. na podmioty austriackie TÜV Österreich, belgijskie AIB-Vincotte i Apragaz, francuskie Apave Groupe oraz Institut de Soudure, japońskie Japan Power Engineering and Inspection Corporation (JAPEIC), niemieckie Dekra Automobil GmbH Industrial Services oraz Verband der Technischen Überwachungs-Vereine e.V. – VdTÜV, polski Urząd Dozoru Technicznego – UDT oraz Transportowy Dozór Techniczny – TDT, szwajcarskie Schweizerischer Verein für technische Inspektionen – SVTI oraz brytyjskie Safety Assessment Federation – SAFed.

Organami CEOC są Zgromadzenie

Ogólne (*ang. General Assembly*), Prezydent (*ang. President*), Wiceprezydenci (*ang. Vice Presidents*) oraz Rada Dyrektorów (*ang. Board of Directors*), Sekretarz Generalny (*ang. Secretary General*) wraz z Sekretariatem Generalnym (*ang. General Secretariat*), Audytorzy (*ang. Auditors*), Skarbnik (*ang. Treasurer*), Komisje (*ang. Commissions*) oraz Trybunał Arbitrażowy (*ang. Arbitration Tribunal*).

Zgromadzenie Ogólne składa się ze wszystkich członków organizacji. Prawo głosu posiadają jedynie stali członkowie. Posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego odbywają się przynajmniej raz w roku w siedzibie CEOC. Do kompetencji Zgromadzenia Ogólnego należy m. in. decydowanie o kierunkach działania organizacji, powoływanie członków Rady Dyrektorów, z wyjątkiem Sekretarza Generalnego, powoływanie i odwoływanie Komisji, zatwierdzanie zmian statutu CEOC, zatwierdzanie corocznego budżetu oraz wykluczanie członków z CEOC. Warto również zwrócić uwagę, że do rozwiązania CEOC wymagana jest jednomyślna decyzja wszystkich stałych członków Zgromadzenia Ogólnego.

Rada Dyrektorów zarządza i kieruje bieżącymi działaniami CEOC. Składa się z Prezydenta, dwóch Wiceprezydentów, Skarbnika oraz maksymalnie 9 innych członków, także Sekretarza Generalnego, który nie dysponuje jednak prawem głosu. Posiedzenia Rady Dyrektorów odbywają się przynajmniej raz w roku. Do jej zadań należy m. in. przedstawianie propozycji przyszłej polityki CEOC Zgromadzeniu Ogólnemu, realizacja decyzji Zgromadzenia Ogólnego, proponowanie utworzenia bądź rozwiązania Komisji oraz przygotowywanie projektu budżetu CEOC. Sekretariat Generalny, Skarbnik i Audytorzy są natomiast ciałami sprawującymi kontrolę nad administracyjnymi i finansowymi aspektami działalności CEOC.

CEOC realizuje swoje cele i prowadzi działalność statutową poprzez różne Komisje Techniczne i Grupy Robocze, których prace dotyczą oceny

zgodności i kontroli jakości (Conformity Assessment and Quality Assurance - CC), badań nieniszczących (Non-Destructive Examinations - CND), głównych i środowiskowych zagrożeń (Environmental and Major Hazards - CR), urządzeń ciśnieniowych i transportu materiałów niebezpiecznych (Pressure Equipment, e.g. Boilers, Pressure Vessels, Pipework Systems, Gas Cylinders, Tanks, Transport of Dangerous Goods - CP), maszyn, dźwigów i dźwignic (Machines, Lifts and Cranes - CML), elektrotechnologii, w tym urządzenia medyczne (Electrotechnology including Medical Equipment - CE) oraz komunikacji (Communication - COM).

Warto również zwrócić uwagę na Trybunał Arbitrażowy CEOC będący ciałem rozjemczym i mającym wyłączne kompetencje we wszelkich sporach związanych z członkostwem w CEOC. Trybunał Arbitrażowy składa się z trzech arbitrów. Dwóch z nich wskazywanych jest przez strony sporu. Trzeci z arbitrów (*sui generis super-arbiter*) wybierany jest przez Arbitrów wskazanych przez strony sporu. Decyzje Trybunału Arbitrażowego są ostateczne.

Podsumowanie

Należy zauważyć, że wciąż rosnąca rola organizacji międzynarodowych pozarządowych oraz ich specjalizacja w bardzo wąskich dziedzinach techniki powoduje, że organizacje te stają się coraz ważniejszymi graczami na arenie międzynarodowej. Podmioty te poprzez swoje działania zarówno w ramach wewnętrznych porządków prawnych poszczególnych państw, jak i w ramach międzynarodowych stosunków politycznych, ekonomicznych i społecznych, wykazują cechy ponadnarodowe, zaczynając odrywać się od ustawodawstw poszczególnych państw. Wydaje się, że dalszy, gwałtowny rozwój techniki i komunikacji spowoduje potrzebę ujednoczenia norm prawnych regulujących poszczególne obszary życia, w tym aspekty dotyczące standardów bez-

pieczeństwa użytkowanych urządzeń technicznych, a co za tym dalszy rozwój organizacji międzynarodowych pozarządowych jako aktorów międzynarodowych stosunków politycznych i ekonomicznych oraz podmiotów pozostających w kręgu zainteresowania prawa międzynarodowego publicznego. ◀

Materiały źródłowe

- [1] R. Bierzanek, J. Symonides, Prawo międzynarodowe publiczne, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Wyd. 8, Warszawa 2005, s. 285
- [2] W. Góralczyk, S. Sawicki, Prawo międzynarodowe publiczne, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Wyd. 11, Warszawa 2006, s. 290
- [3] R. Bierzanek, J. Symonides, op. cit., s. 285
- [4] J. Menkes, A. Wasilkowski, Organizacje międzynarodowe, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Wyd. 1, s. 60
- [5] W. Czapliński, A. Wyrozumska, Prawo międzynarodowe publiczne. Zagadnienia systemowe, Wydawnictwo C.H.Beck, Wyd. 2, s. 417
- [6] Zorska, Korporacje transnarodowe – przemiany, oddziaływania, wyzwania Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007, s. 20
- [7] <http://www.oitaf.org>
- [8] <http://www.ceoc.com>
- [9] M.N.Shaw, Prawo międzynarodowe, Wydawnictwo Książka i Wiedza, Wyd. 3, Warszawa 2011, s. 782
- [10] R. Bierzanek, J. Symonides, op. cit., s. 300
- [11] W. Czapliński, A. Wyrozumska, op. cit., s. 417
- [12] J. Menkes, A. Wasilkowski, op. cit., s. 58
- [13] J. Menkes, A. Wasilkowski, op. cit., s. 72
- [14] J. Menkes, A. Wasilkowski, op. cit., s. 72
- [15] W. Góralczyk, S. Sawicki, op. cit., s. 291
- [16] R. Bierzanek, J. Symonides, op. cit., s. 318
- [17] R. Bierzanek, J. Symonides, op. cit., s. 300